7/13331

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan
695

22/05/2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 12/04/2006 tarihli ve A.01.0.GNS. 0.10.00.02-7/13331-20222/51070 sayılı yazınız,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ifadeli, 20/04/2006 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-511-66/2013 sayılı yazı,
c) 03/05/2006 tarihli ve 582 sayılı yazımız.

İlgi (a) yazınız ekinde Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b) yazı ile Bakanlığımızca cevaplandırılması tensip olunan, İzmir Milletvekili Kemal Anadol tarafından Sayın Başbakan'a yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/13331 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (c) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/13331

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2006

Sayın Kemal ANADOL
İzmir Milletvekili
T.B.M.M.

Sayın Başbakan'a yöneltilip Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip olunan 7/13331 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

a) 50. maddesinin dördüncü fıkrasında, kişinin ekonomik ve şahsi hâlleri göz önünde bulundurularak, verilen adlî para cezasının ödenmesi için hükmün kesinleşme tarihinden itibaren bir yıldan fazla olmamak üzere mehil verilebileceği gibi taksitler halinde de ödenmesine karar verilebileceği;

b) 150. maddesinin birinci fıkrasında, şüpheli veya sanığın, müdafi seçebilecek durumda olmadığını beyan etmesi ve istemi hâlinde bir müdafi görevlendirileceği; ikinci fıkrasında, şüpheli veya sanığın onsekiz yaşını doldurmamış ya da sağır veya dilsiz veya kendisini savunamayacak derecede malûl olması ve bir müdafiinin de bulunmaması halinde, istemi aranmaksızın bir müdafi görevlendirileceği; üçüncü fıkrasında, üst sınırı en az beş yıl hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovuşturmada ikinci fıkra hükmünün uygulanacağı;

c) 156. maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında, 150. maddede yazılı olan hâllerde, soruşturma evresinde, ifadeyi alan merciin veya sorguyu yapan hâkimin istemi üzerine; kovuşturma evresinde, mahkemenin istemi üzerine, soruşturmanın veya kovuşturmanın yapıldığı yer barosunca müdafi görevlendirileceği; üçüncü fıkrasında, şüpheli veya sanığın kendisinin sonradan müdafi seçmesi halinde, baro tarafından görevlendirilen avukatın görevinin sona ereceği;

d) 234. maddesinin birinci fıkrasında, mağdur ve şikâyetçinin, soruşturma evresinde, vekili yoksa, baro tarafından kendisine bir avukat görevlendirilmesini isteme; kovuşturma evresinde, vekili yoksa, baro tarafından kendisine avukat atanmasını isteme hakkının bulunduğu; ikinci fıkrasında, mağdurun, onsekiz yaşını doldurmamış, sağır veya dilsiz ya da meramını ifade edemeyecek derecede malûl olması ve bir vekilinin de bulunmaması halinde, istemi aranmaksızın bir vekil görevlendirileceği;

e) 239. maddesinin birinci fıkrasında, mağdurun veya suçtan zarar görenin, davaya katıldığında, mahkemeden istemesi halinde baro tarafından bir avukat görevlendirileceği; ikinci fıkrasında, mağdur veya suçtan zarar görenin çocuk, sağır ve dilsiz veya kendisini savunamayacak derecede akıl hastası olması halinde avukat görevlendirilmesi için istem aranmayacağı;

B) 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 13. maddesinin birinci fıkrasında, Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince, soruşturma ve kovuşturma makamlarının istemi üzerine baro tarafından görevlendirilen müdafi ve vekile, görevin ifasından doğan masraflar hariç avukatlık ücret tarifesinden ayrık olarak bu tarifenin hazırlanış usulüne göre tespit edilecek ücret ödeneceği; ileride yargılama giderleri ile mahkûm olan sanıklardan müdafi ve vekile ödenen ücreti ödeyebilecek durumda olanlara Türkiye Barolar Birliğinin rücu hakkının saklı olduğu; ikinci fıkrasında, 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (1) ve (3) sayılı tarifelere göre alınan yargı harçlarının %15'i ve idarî nitelikteki para

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2006

cezaları hariç olmak üzere adlî para cezalarının %15'inin, bir önceki yıl kesin hesabına göre tespit edilen toplam miktar esas alınarak, yılı içinde Maliye Bakanlığınca Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılacağı; birinci fıkraya göre ödenecek ücretlerin bu hesaptan karşılanacağı; üçüncü fıkrasında, Türkiye Barolar Birliği tarafından barolar arasında yapılacak dağıtımın esas ve usûllerinin Türkiye Barolar Birliğince çıkarılacak yönetmelikte gösterileceği; dördüncü fıkrasında, Ceza Muhakemesi Kanununun 253. maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca uzlaştırma işlemi giderlerinden olup uzlaştırıcıya ödenecek ücretin de, birinci fıkra uyarınca tespit edilecek ücret tarifesinde ayrıca gösterileceği;

C) 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 4667 sayılı Kanunla değişik 180. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, iki yıl öncesine ait kesin hesap sonuçlarına göre tespit edilen toplam miktarlar esas alınarak 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (1), (2) ve (3) sayılı tarifelere göre alınan harçların yüzde üçü ile idarî nitelikteki para cezaları hariç olmak üzere para cezalarının yüzde üçünün adlî yardım bürosunun gelirleri arasında sayıldığı; dördüncü fıkrasında, birinci fıkranın (a) bendine göre hesaplanacak ödeneğin, Maliye Bakanlığınca her yıl mart ayının sonuna kadar Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılacağı; bu paraların, münhasıran adlî yardım için kullanılacağı ve yılı içinde harcanmayan paraların, ertesi yıla aynen aktarılacağı; bu paraların barolar arasındaki dağıtımı ve kullanılmasına ilişkin hususların, Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenleneceği;

D) 30/03/2004 tarihli ve 25418 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan, Türkiye Barolar Birliği Adlî Yardım Yönetmeliğinin 10. maddesinin birinci fıkrasında, Türkiye Barolar Birliğinin, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 180. maddesi uyarınca tahsil edilen parayı bütçesinin adlî yardım faslına aktararak, bankada açacağı ayrı bir hesapta toplayacağı; bu hesapta toplanan paranın yüzde onunun Türkiye Barolar Birliğinin adlî yardım giderleri ve adlî yardım dengeleme fonu için ayrılacağı; kalanının barolara gönderileceği; altıncı fıkrasında, baroların, kendi paylarına düşen adlî yardım ödeneğinin yıl içinde bitmesi halinde, adlî yardım bürosunun gerçekleşen harcamalarını, ödeneğin gerekçesini ve bekleyen işleri içeren raporla Türkiye Barolar Birliği adlî yardım dengeleme fonundan ek ödenek isteyebilecekleri; Türkiye Barolar Birliği yönetim kurulu tarafından, istemin uygun bulunması halinde ek ödenek gönderileceği; barolara gönderilen ödeneğin yıl içinde kullanılmaması halinde ise bir sonraki yıla aktarılacağı; sekizinci fıkrasında, barolara tahsis edilen ödeneğin, dört taksit halinde ödeneceği; baroların kendilerine tahsis edilen ilk ödemeden sonra üçer aylık rapor düzenleyecekleri ve Türkiye Barolar Birliğine göndereceği; dokuzuncu fıkrasında, raporların Yönetmeliğe uygunluğu tespit edildikten sonra bir sonraki ödemenin yapılacağı; takip eden diğer ödemelerde de aynı usulün uygulanacağı;

Hükümlerinin düzenlendiği malûmlarıdır.

II- Maliye Bakanlığı Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürlüğünün 01/05/2006 tarihli ve 7297 sayılı yazısıyla;

Türkiye Barolar Birliğine, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 180 ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlülük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 13. maddeleri uyarınca 2005 yılının Mart ayında 2003 yılı kesin hesabı esas alınarak 10.637.926,10-YTL, Aralık ayında 2004 yılı kesin hesabı esas alınarak 48.377.647,00-YTL olmak üzere toplam 59.015.573,10-YTL, 2006 yılının Mart ayında 2004 yılı kesin hesabı esas alınarak 14.094.157,26-YTL aktarıldığı,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

.../.../2006

2006 yılının Nisan ayında ise 2005 yılı kesin hesabına göre ödenecek tutardan mahsup edilmek üzere 20.000.000,00. YTL aktarılmış olup, geriye kalan tutarın 2006 yılının Aralık ayında aktarılacağı,

İlgili mevzuat çerçevesinde işlem yapıldığı, ödenek artırılmasının ya da azaltılmasının söz konusu olmadığı;

bildirilmiştir.

III- Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Yapılacak Hukukî Yardımlar İçin Avukatlık Ücret Tarifesi, 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlülük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 13. maddesinin birinci fıkrası uyarınca, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin hazırlanış usulüne göre Türkiye Barolar Birliği tarafından hazırlanmakta ve Bakanlığımızın onayına sunulmaktadır.

IV- Yürürlükten kaldırılan 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 4. maddesi uyarınca ağır hapis hariç, kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezaların para cezasına çevrilmesi ve aynı Kanunun 6. maddesi uyarınca para cezalarının ertelenmesi mümkünken, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa göre para cezalarının ertelenmesi mümkün bulunmamaktadır. Öte yandan, yeni Türk Ceza Kanununda para cezaları günün ekonomik şartlarına uygun olarak yeniden düzenlenmiştir. Bu itibarla, Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılacak para miktarı artacaktır. Bununla birlikte yeni Türk Ceza Kanununun bu konudaki uygulama sonuçları henüz alınamamış olmasına karşılık, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun zorunlu müdafiliğin kapsamını genişleten düzenlemesinin, usul hükmü olması sebebiyle, hemen uygulanmasının neticesinde yapılan görevlendirmelerin sayısı eskiye kıyasla önemli bir oranda artmıştır. Bu artış sebebiyle ortaya çıkan sorunların, Bakanlığımıza iletilmesi üzerine, Türkiye Barolar Birliğinin çözüm önerileri de dikkate alınmak suretiyle taslağı Bakanlığımızca hazırlanan, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 150. ve 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 13. maddesinde değişiklik yapılmasını da öngören "Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" Türkiye Büyük Millet Meclisine sevkedilmiş olup, hâlen Adalet Komisyonunun gündeminde bulunmaktadır. Bu itibarla, Türkiye Barolar Birliğinin yaşanan sorunları aktarmak üzere yaptığı görüşme taleplerinin cevapsız bırakılması diye bir durum söz konusu bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan